

Fenstadsøktningen

Organ til fremme av det kulturelle, sosiale og aktive miljø i Fenstad.

Julenummer 2001 Utgiver: Nordby Forsamlingshus.

Jula handler om fellesskap. Om å tenne et lys for hverandre i mørketiden. Søke sammen i fest og høytid. La julebudskapet være til ettertanke for oss alle.

Nordby forsamlingshus v/styret og redaksjonen vil takke for det året som ebber ut. Takke for alle bidrag og positive meldinger tilbake på det vi holder på med.

Til alle "Fenstadsøktninger" og andre:

EN GLEDELIG JUL
OG
ET GODT NYTTÅR.

Den hellige treklangen

Av Sogneprest Steinar Hovde

"Glade jul, hellige jul" synger både små og store i juletida. Ordet hellig gir egentlig innhold til hele julebudskapet. At noe er hellig skulle få oss til stanse litt opp og tenke over hva julebudskapet har å si oss. Der finnes en **hellig treklang i jula**.

Krybben er den første tonen i denne treklangen.

Til gjeterne på Betlehemsmarkene lod det: "Dere skal finne et barn, svøpt, og ligger i en krybbe". Krybben i Betlehem har alltid hatt evnen til å gripe fatt i våre tanker og følelser. I de senere åra har julekrybber blitt mer og mer på moten kanskje nettopp fordi vi trenger i vår travelhet å stanse ved noe jordnært og hverdagslig. Og hva er mer jordnært enn en krybbe.

Som en sa til meg: "Det hele er så jordnært at det kunne vært her på en av gårdene i Nes det skjedde." Og likevel er det som om himmelen kommer nær i krybben for barnet i krybben bringer Gud til oss.

Det slår meg at uten barnet i krybben så blir julen helt annerledes,- for da mister krybben sitt dype innhold. Da taler krybben ikke lenger om Gud som kommer oss mennesker i møte slik at selv fattige gjeterne kan våge å komme til ham.

Jeg håper at barnet i krybben får hedersplassen i våre tanker og sinn denne jula. For der, i våre hjerter ønsker verdens Frelser å bo.

Den andre hellige klangen er **korset**.

Julenatt hører vi at verdens Frelser ble avvist. Det var ikke rom for ham i herberget står det i juleevangeliet (Lukas 2). Og Johannes sier det slik: "Hans egne tok ikke imot ham." Slik var det også siden i Jesu liv. Mennesker hadde ikke rom for ham. Til slutt ble han naglet til korset. Det er ingen idyll. Men han gikk inn i det dypeste mørke for vår skyld, slik at vi kan få lofte blikket mot himmelen og takke han for kjærlighet sterkere enn døden. For han gikk veien til korset for å frelse oss fra det onde. Korset utdyper krybbens budskap om verdens Frelser.

Den tredje klangen er: **Kongekrone**.

Den fullender krybben og korsets "klang". Frelserens kongeverdighet angis av vismennene som tilber barnet i krybben. Hans kongemakt er knyttet til hans seier over døden. Han har åpnet Guds rike for oss. Hos englene på Betlehemmarkene aner vi hans storhet når de synger sin lovsang: "Ære være Gud i det høyeste og fred på jorden, blant mennesker som har funnet nåde hos Gud".

Jo, julens budskap gir oss en hellige treklang: **Krybbe- kors – kongekrone**. Enn om denne hellige treklangen fikk gjenklang i vår verden. Da ble urettferdighet og fattigdom bekjempet, og nodlidende ville bli møtt med omsorg, og forsoning ville finne sted mellom mennesker og folkeslag. Den hellige treklangen den bærer nemlig bud om at den sterkeste makt er kjærligheten. Vi har så lett for å tenke andre ting ved ordet makt. Men kjærlighet er den makt som overgår alt annet. Måtte den nå like frem til en bin Laden, Sharon, Bush og... til alle oss andre. Så kunne vi virkelig glede oss og synge: "Fred kom til jord, himmeriks fred med GUDS ORD. Æren er Guds i det høye!"

Ha en god julehøytid!

Dette viktige budskap er kanskje det siste vi får høre fra Steinar Hovde som sogneprest i Nes Prestegjeld. Han slutter hos oss nå i romjulen, for å ta fatt på et nytt embete i Stranda, More og Romsdal. Han har vært en pådriver for å synliggjøre kirken i dagens samfunn. Og både i sorg og glede har han vist medmenneskelighet. Vi, "ælle Fenstadsoktninger" beklager hans fratreden, men vil samtidig ønske lykke til i den nye stillingen.

Redaksjonen.

Festmiddag hos Ingeborg

For åttende gang var Jerpestad Sanitetsforening invitert til førjulsmøte og førjulsmåltid hos Ingeborg Holmen. Hvert år har det stått blodklubb på menyen.

Seinhøstes, da frosten satte inn, var det tid for griseslaktinga. Med tårer i øynene sto vi som barn og så den slakteferdige grisen motvillig ble hentet ut fra bingen. Vi snudde oss da det smalt. Snart var bøtta fylt opp med blod, og vi sto klare til å gjøre vår del av slaktearbeidet. Det var å røre i blodet så det ikke klumpet seg. Da brukte vi ei tvare, eller turu som vi sier, til å røre med. Vi måtte røre til blodet var helt avkjølt. Blod var ikke noe som kunne oppbevares over lang tid. Derfor ble det som regel blodklubb til middag dagen etter slaktinga.

Vi er på jakt etter den gamle, gode oppskrifta på barndommens blodklubb. – Men jeg har ikke noe målmonn, sier Ingeborg (86) når vi ber om veiledning. I dag får vi kjøpt dypfryst blod og kan koke klubb hele året om vi vil, men det er typisk høst- og vintermat. Fra gammelt av sies det at klubb skal spises i måneder som slutter på –r. – Vi kan bruke både griseblod og dyreblood, forklarer Ingeborg. Blodet fra gris er lysere i fargen.

Forberedelsen til koking av klubb begynner dagen i forveien. Ca et halvt kilo ister skjæres i små terninger, strø over salt og pepper, bland og la det godgjøre seg i kjøleskapet natten over.

I en stor bolle blandes

1 liter blod og

1/2 liter skummet melk eller vann. Med vann blir klubben noe «tørre».

2 teskjeer salt has i.

Ca en kilo fint rugmel skal røres forsiktig i, bruk resten hvetemel til en passe fast deig med konsistens som brøddeig. Av denne mengden blir det 10 - 12 klubber. Deigen trilles ut til en pølse og deles opp i emner. Legg en stor spiseskje ister midt i emnet. Form klubben så den blir rund og med ei glatt overflate. Rull den i litt hvetemel.

Ha rikelig med vann i en stor kjele og ha i en spiseskje salt. Kok opp vannet, legg klubbene forsiktig ned med ei tresleiv og la småkoke i fem kvarter. Hvis vannet fosskoker, kan klubben lett sprekke. Serveres rykende varm. Noen vil ha sukker til klubben, mens andre bruker salt og pepper. Vel bekomme!

Klubb kan fryses. Den kan også varmes opp igjen dagen etter ved å trekke i vann. En annen variant: Skjær klubben opp i biter og steik den i panna, den kan da også tilsettes melk til «stuing». Eller denne: Skjær kald klubb i skiver, ha på smør og sirup.

Vi prøver..

Julestri i svunnen tid

Vi hadde ei travel tid før jul i gamle dager også. Men det dreide seg om litt andre ting enn i dag, sier Ingeborg Holmen. – Da var det ikke denne handlestria som var det viktigste, men å lage opp mat for jula og for tiden utover den lange vinteren. Hun går i sitt 87. år og minnes hvordan juleforberedelsene artet seg på den tida hun var småjente.

Ingeborg vokste opp i Kværnhagen i Åland sammen med far Ole og mor Berte samt 11 søsken. Far hadde kjøpt stedet som var et litt større småbruk, så de var nok noe heldigere stilt enn mange andre med å kunne avle og dyrke den maten de trengte. Jordvegen ga korn og poteter. De hadde kuer som ga melk, smør, rømme og fløte. Noen sauer var det plass til og de ga kjøtt, og ulla var verdifull. På fjøsloftet var det høner og i bingen gryntet grisene.

Matauka begynte seinhøstes. Mannfolka var ikke mye med i juleforberedelsene. De hadde ansvaret for at vinterveden var klar, og de var med i slaktetida. Mor og jentungene hadde stort sett kjøkkenet for seg sjøl. Etter slaktinga ble kjøtt og flesk saltet ned, lagt på krukker og glass med et fettlokk og et lag med potetmel. Dette ble satt på bua der det var kjølig og luftig. Med denne konserveringsmetoden kunne maten holde seg helt til påske.

Så skulle kakeboksene fylles opp. De hadde de samme kakesortene da som nå, som blant annet smultringer, fattigmann, snipper, goro og krumkaker. Det ble nok flere en sju slag. For med en stor ungeflokk og mange »kaffefremmen», var det godt å ha mye på »varastyre». Det var ikke bare å stille grader på et termostat på svartovnen på kjøkkenet når kakene skulle i stekeovnen. Da måtte en passe godt på at veden brant jevnt og godt. Men med erfaring, så fikk en fin steik både på kaker, brød og ribbe.

På seine høstkvelder hadde Berte kardet og spunnet for å få garn til hosobinning, votter og luer. Hun hadde også vært så heldig og fått seg symaskin. Og om ikke alle ungene kunne få et nytt plagg til jul, så sydde mor vømmølsdress til en av gutta og pene kjoler til de minste jentene.

Et par dager før jul kom stampen inn på kjøkkengulvet. Alle skulle være nyvasket til jul. Det ble kokt bruselåg til håret som ble blankt og mjukt. Og da alle i huset hadde lagt seg lille julaftens kvelden, så la Berte seg på knea og hvitskurte gulvene.

Julaften kom juletreet inn. Det ble pyntet med flettekurver og lenker som ungene hadde laget av glanspapir. Og klypene med stearinglys i, ble satt på. Jentene hadde også satt rødt kreppapir på blomsterpottene. Da var det jul.

Mattradisjonene var da som for de fleste i dag. Midt på dagen var det fersk suppe med klot. Til middagen om kvelden ble det først spist lutefisk før ribba med pølser, medisterkaker og surkål kom på bordet – og hjemmebrygget øl. Det var det beste og det fineste måltidet i hele året. På de fleste plasser ble det også satt ut grøt til nissen i uthuset. Og om morgenen var fatet tomt, og katta mett! Men det kom aldri noen nisse med julepresanger. Heller ikke var det pakker under juletreet. Men de minste fikk en liten gave. Det var julekjeks som var kjøpt på Holtermeieriet. Kjeksen var formet som engler og dyr og som hengt på juletreet, og om kvelden ble de delt ut til ungene.

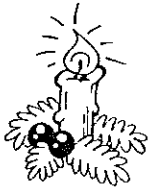
Den koseligste juletradisjonen som Ingeborg hadde fra barndomshjemmet var første juledag. Etter at mor var ferdig med fjøsstellet, så fikk ungene julefrokost på senga. Det var en liten rund julekake med rosiner i. Aldri smakte noe så godt som da!

Reportasje: Vivi AA

Berte Kværnhagen var født i 1879 på Greni-eie. Foreldrene hennes kom fra Solør og var husmannsfolk på forskjellige plasser. Fra Greniskogen flyttet familien til Fyrvangen. Der bodde de til Berte var 12-13 år. Så ble faren husmann på Rud her i Fenstad og familien fikk husvære på Rudsetra, eller Nersetra som det heter. Det er spor etter husene på den åpne sletta fortsatt.

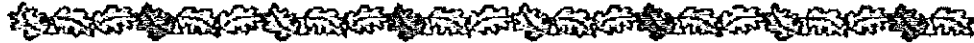
Så kom tida da Berte skulle gå for presten. De tilhørte Nes prestegjeld og Berte måtte ta beina fatt på denne lange vegen fra Rudsetra til Nes kirke. Det var ikke gjort på en dag. Hun fikk overnatte på Nedre Valstad og gikk til kirken om morgen. På vegen hjem igjen var hun innom Jerpestad og fikk et måltid mat før hun bega seg videre og var hjemme igjen sent samme kveld. Denne strekningen måtte hun gå flere ganger i løpet av sommeren.

Etter at Berte var konfirmert og fylt 14 år, flyttet hun til Rud og begynte som tjenestejente der.

Travel tid om jul, mye å passe på."

Av Arne Kurland.

En liten fortelling fra julekveldsfeiringa på Søndre Fenstad (Kurland) ca 1955. På det meste var det 16 personer "bortsatt" i forpleining på Søndre Fenstad.

Julekvelden var en like stor begivenhet for disse som det var for oss. Det var julekveld og det var Jonas som forsiktig stakk sitt hårløse hode inn i kammerset hvor vi, etter at kara hadde fått julematen, hadde satt oss til bords. Så forsvant like stille som han kom.

Det var surkålfatet som trengte påfyll, og det var Jonas sin diplomatiske måte å meddele dette på. Han ville slett ikke virke masete på en kveld som denne.

Da fatet var fylt opp igjen, berømmet han den gode surkålen, han hadde spist så mye av den at han var "rent svimmel". Det var nok glasset med hjemmebrygget øl som var årsaken til denne tilstanden.

I kveld hvilte det en høytidsfylt stemning over denne brokete forsamling av personligheter. Nyvaskede, nybarberte og iført pentøyet, med og uten slips, satt de der andektig og stillere enn vanlig og inntok sitt julekveldsmåltid. De mest "oppegående" kara konverserte høflig. De som ikke var så "oppegående" snakket som vanlig mest med seg selv, mens resten inntok sitt måltid i absolutt taushet.

Juletreet som de selv hadde pyntet sto plassert i dagligstua. Under treet lå julegavene, flate, runde, harde og myke pakker. Kara inntok sitt måltid med stor ro og lot pakker være pakker.

Pakkene ja. Som regel opphørte julepakkene fra de respektive familier etter ganske få år. Ute av syne, ute av sinn.

Denne julen var det ikke kommet en eneste julesending utenfra. Det virket like sårende i år som i fjor for mange.

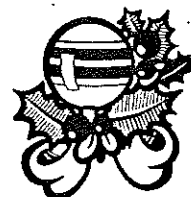
Pakkene som lå under treet i år, var alle pakket på Fenstad. Det var som regel et par pakker til hver. En pakke med nyttige ting og en pakke med lesestoff og snadder.

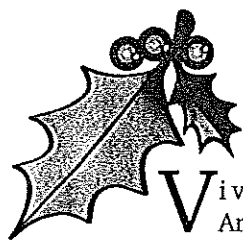
Jonas, vår tidligere omtalte budbringer, opplevde for annen gang å bli glemt av kona til jul. Første julen det ikke kom noen pakke, satte han seg ned og skrev et takkebrev til henne, takket for den fine gaven. I år tok han seg en runde rundt i stua og ferdig med det. Ikke alle kunne lese kortet på julegaven, men det ordnet Iversen, slik at alle fikk sine pakker.

Etter maten var fortært og pakkene var åpnet, fulgte noen av kara, de var 12 til bords i år, sine vanlige rutiner og gikk og la seg. De andre forsynte seg med kaffe og kaker og ble sittende oppe lengre enn vanlig.

Denne kvelden, denne underlige kvelden hvor sorg, savn, håp, glede og forventninger er i fritt fall. Disse herrer, hvis skjebne på en måte var beseglet, hadde også en følelse av tomhet mange ganger og spesielt på julekvelden.

Ute snødde det stille.

Julebukk bak stengte dører

Vi var sju, åtte år gamle, Arne bror min og jeg, da vi skulle gå julebukk for første gang. Etter å ha fått på oss noen store klær, knyttet et skjerf foran ansiktet og ei lue langt ned i panna, var det sjølsagt ingen som kunne dra kjensel på oss.

Først gikk vi til Gina og Gudbrand på Østvang. Vi trampet av oss snøen, banket hardt på kjøkkendøra og tittet forsiktig inn.

«Næmen, kommer'e julebokker, det var trev'li. Di har vel gått langt i kvell, di.» sa Gudbrand. Han kom ruslende ut fra kammeret. «Nå får a Gina komma ner så a får helse på dökk, hu au.» Han gikk ut i gangen og opp i trappesvingen til annen etasje. Vi hørte han ropte: «Gina! Kom ner å finn litt godt tel to julebokker her.» To ganger ropte han, men Gina var tydeligvis ikke oppå.

Han står ei stund, så hører vi han kommer ned igjen. Men da hadde Gudbrand åpenbart allerede glemt at han hadde besøk. Han kommer ikke inn til oss. Nei, han lukker kjøkkendøra godt igjen, yrir om nøkkelen og går ut! Arne og jeg ser på hverandre. «Je trur jammen han gikk, je.» hvisket Arne. «Han låste jo døra, hå ska' vi gjöra?» Jeg tok i dørhavan – jo da, han Gudbrand hadde låst oss inne og gått.

Den store klokka på kammerveggen slo ett slag, den var halv sju. Vi tittet ut av kjøkkenvinduet, og i skinnet fra utelyset på Lundberg fikk vi se at han svingte inn der. Og Gina var fortsatt borte.

Vi satte oss ved kjøkkenbordet og lurte på hva vi skulle gjøre for å komme oss ut. Kanskje stuedøra var oppe. Vi tuslet inn i kammeret og

videre inn i stua. Der var det ikke et lys så vi fomlet oss fram. Den døra var låst, den også. Men om vi kunne finne en nøkkel et sted. Vi visste det var galt, men vi måtte jo bare titte i skuffer og skap. I nederste benkeskuffen var det mye rart å se på, spiker, skruer og redskap, men ingen nøkkel.

Veggklokka slo både hele og halve timer. Vi satt ved kjøkkenbordet og kikket ut i den svarte romjulskvelden.

Mellom de doble vinduene var det pyntet med bomull og oppklipt rød ulltråd. Trøtte og nedbrutte satt vi der. Klokka slo halv ti. Tenk om vi måtte sitte der hele natta!

Endelig hørte vi begge to komme, og døra ble låst opp. «Næmmen, er'e julebokker her a,» humret Gudbrand, han

stikker hode inn. «Men å er'e du sier?» Gina ble helt forskrekket. «Har'u gått bort og låst unga inne? Stakkars dökk, har'i sitti her i heile kvell? Kan tru hu Ragna å'n Erik unners på hå det har vørti ta smågutta, så seint som det er. Nå får vi jamen se om det itte skulle være litt godsaker her.» Vi var helt på gråten av både glede og utnattelse og fikk ikke fram et ord.

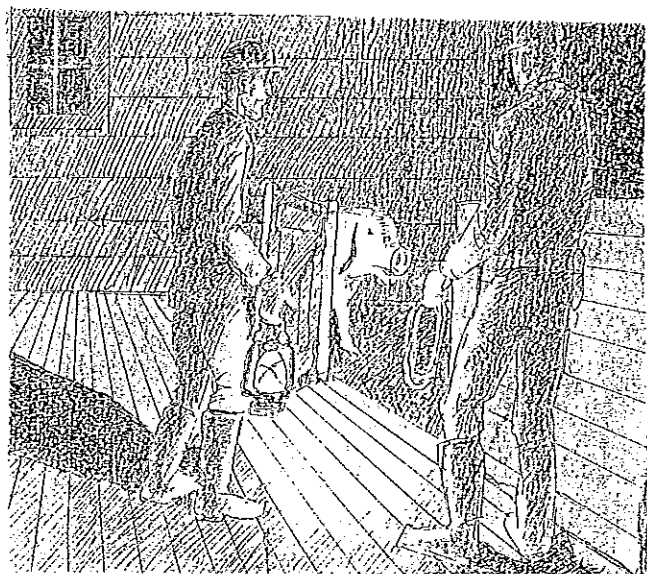
Da vi løp hjem etter tre timer i ufrivillig husarrest, hadde vi lommene fylt med sjokolade, fylte silkeputer, Kongen av Danmark, nøtter, fiken, dadler og appelsiner.

Den lange ventetida var vel verdt det.

Ragnar

JULESLAKTINGA HIME.

Hårt eneste år, da det nærme se jul, skulle julegrisen telpærs. Denna dagen var bestandig en spesiell og ansles dag. Noen ta dessa slaktedaas episoder har brent se fast i erindringen.

Grisen som skulle slaktes denna gongen, var noe utenom det vanlie. Det var en ormtli raring. Vi hadde klunre me'n sea'n var grisunge, så kanskje itte purka hadde oppdradde'n på den rette måten.

Den var så lonete. Somme tier åt'n gått, å somme tier ville'n itte ta te sæ fœa samma hå vi sette te'n. Det rare var jo at griseknogen vart såpass at den kunne bli en "julegris".

De var'n far å'n pappa som skulle slakte ihopes. (Vi unga sa itte bessfar og bessmor, men mor å far bestandi)

Han far var vel itte akkurat noen bygdeslakter, men han kunne da slakte en gris da det bar i hœlinga.

Far kom ve morrasleite, vi hørt'n på lang lei, for det var så kaldt at det kråsa unner røysera hass. Pappa hadde vœri tili oppe for å jœra opp unner tynna så dom fekk sjikkeli med varmt vatn til skœllinga.

Mamma lonke på kaffikjeln å sette på bole så dom fekk sæ en kaffitår å ei kakosjive før dom bejynte

Som fortært, så var grisen både rar å lonete, så dom trudde dom måtte klunre for å få'n ut. Å, vi skar nok få'n neåt, bare vi itte er halvœle, så skar'n nok tel pœrs, mente'n far.

Det vart et hersens leven i fjœse, for da'n pappa hadde fått på'n trynbanne, åpne grinna tel bingen, jikk ferdent rett mot båsen tel kua. Unner magan på kua så'a sto å svega over grisen. Kua var sjikkeli skvetal, å je viste at'n pappa var engstli for åstan detta skulle gå. Kua var jo dagalaus å hadde sleppi synune, så hu kunne kœlve åkke ti som helst. Han hølt så hart i trynebanne, je så'n trœtne i knokene, å tommersfingen hass vart rauere å rauere. Her vart det au servert uttrœkk som i hvert fall itte je hadde gått ta å hœre.

Det vante itte på at detta skulle bli en morosam dag. Je trur nok at grisen au itte visste at'n nå var helt på viotta

Åssen er det vœli me dœ da, skreik'n far. Å er det du skar hen. Je trur du er kavaner rusk, je. Det finnes vel itte skapanes rå at en gris kan vœra så gœern. Je trur nok at grisen vart huggern, den au, men œrj var'n, for den sjœnte nok at'n skulle ende sine daer der å da. Å at detta var dens siste ferd. Som'n far hadde sagt, griseknogen måtte tetslutt tel pers. Den endte sine daer framma fjœset på Østmo.

Men den som sto ijen me ei bokse som nesten itte var heil hœlimellom, det var'n pappa. Men livjula hølt i hvert fall det som var ijen ta boksa, oppe. Den livjula huser je vart brukt både tel hœlj å søktens. Sånne ting var jo dyrt, så det var itte bare da'n sku vœra fin den vart brukt, men au tel hândas.

Da dom endeli hadde fått slii ihjœla grisen, stœkkin så bloe rant ta'n, så var det oppå slaktebenken for skœlling. Hu mamma rœrte i bloe me turuen, sånn at det itte

skulle levre sæ. Da dom hadde skølle'n, hengt den opp for å ta ut innmaten, å vi onga hadde sparke fotball me pisseblæra tel den rauk, så var lissom det mest spennende over for oss onga.

Litt utpå dagen da'a mor kom, snudde være helt om. Det bejnte å lava ner med snø Men je har på følelsen at de ofte var sånn unner slaktinga tel jul. Sjiftende vær i november/desember.

Da', mamma å a'mor hadde lagt innmaten tel vatning, renske tarmer å delt opp på sedvanli måte, skar dom opp det som skulle gå tel hakkemat.

Da den værste stria hadde lagt sæ, var vi onga sigine. Men vi gledde oss tel den koselige stønna som kom utpå æftan. I hvert fall visste je at'a mamma ville jøra det je stunne mest på. Flesk å duppe.

Den gongen var det itte lov tel å eta flesk eller noe annet ta grisen før de vart levert inn trikinprøve. Den vart jo itte levert tel dyrlegen for kontroll før måndan. Men det vart stekt flesk samma dagen, uten at vi tok skade av det. Je var så forferdli gla i fett å duppe. Me duppe å fett, få lov tel å mose potitene som'a mamma hadde skunne, oppi detta, da kunne je være flesk foruten. Da je åt detta fekk je bestandi høre at je måtte æsle ijen litt tel dom andre au.

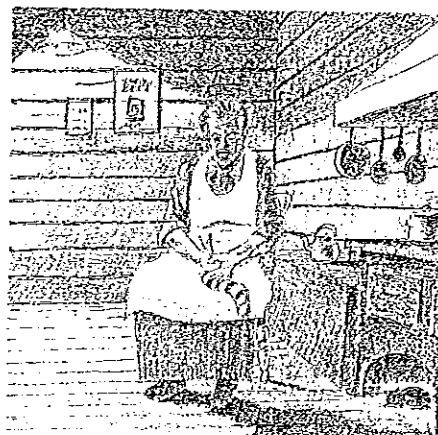
Den gongen je vaks opp var det itte vært å være brettu, da mått'n eta den fekk. Det var som regel god mat, å je har bestandi syntes nesten ællt på grisen har vøri gått.

Men av å tel fekk vi fisk, fisk som vart kjøpt ta fiskebilen. (Det var Halsan frå Jessheim som reste rundt me fiskebil). Fisken vi fekk, var itte akkurat fersk. Somme tier smaka de rart ta'n, så je lurar nå på om den hadde svømt i mi ti je.

Etter meddan, vart de opprødding, fleske å annet ta grisen lagt i gangen. Kaffin vart sett på bole, å så var de litt avslapping før dagen var over.

Hu mor måtte bestandi ha et eller annet gjøremål. Så sjøl om'a var sliten etter dagens strev, så måtte bønningen fram. Hu

batt som regel hosor tel oss onga. Å de var ta gån som je syntes klødde så fært.

Hu mor var steikanes rar da'a satt sånn å batt utpå kvellen. Mange gonger innimellom dupp'a ta litt. Vi såg så gått på'a at'a var sliten. Aksleblaa fekk en sånn besynderli fassong. Bønningen gikk, mens hue seig lenger å lenger ner, aua var halvægars ijen, hukua seig ner mot hæsjpgropa. Å da hukua butte, var'a lys væsjin i fem minutter ijen. Detta jentok sæ gong på gong

Tenk så koslig det var, syntes je. Sitta å høre på småsludringa tel dom vaksine. Godt å varmt, sliten å trøtt sjøl. Å kanskje få lov tel å legge hue på fange tel'a mor tel aua datt ijen, å'n vart børin tel sin plass i hælmbosoa. Je søvne sikkert før je kom i senga.

Nå i etterti, tenker je på hå mye dom hadde å stri me den gongen au. Trånge kår, arbe seint å tili. Å kanskje natta måtte tas tel hjelp au. Men je hørte dom ældri klaga så vi hørte de. For de var vel sånn de skulle være.

Tekst: Jan Lund

Tegn.: Willy Injer

SPILLOPPER

JEG OG RAGNAR VAR 1920 I NITEDAL PÅ SKJERING,
HANS OG OLAI TRANUM HADDE VI MED SOM BAKGUTTER, OG JEG LAGET MANGE
STREKER SOM GIKK UTOVER DISSE.

HANS VAR SOM REGEL FØRST I KÅKEN OM KVELDEN, OG JEG HADDE HENGT
EI MUSEFELLE PÅ LYSBRYTEREN SOM VAR BEREGNET PÅ HAN.

MEN HER FORREGNET JEG MEG NOK,

DET HADDE SEG SLIK AT HERMAN TOMT SOM VAR FORMAND FOR SAGDRIFTA
KOM MENS RAGNAR OG JEG SATT OG FILTE SAGBLADER, OG HAN VAR SINT
FOR AT VI HADDE DET SÅ URYDDIG I LOSJIET.

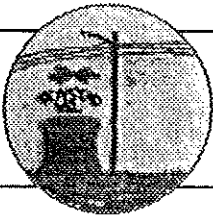
Å JA, HAN HADDE VÆRET DER - JEG LA SAMME TO OG TO OG DETTE KLAFFET,
HAN KOM INN DER MØRKE VINTERKVELDEN OG SKULLE SKRU PÅ LYSET, OG
HADDE FÅTT FELLA PÅ FINGRENE OG BLE LIVENDE REDD DA HAN TRUDDE HAN
HADDE FÅTT STRØM I SEG.

EN ANNEN GANG GIKK DET BEDRE. VI HADDE HVER VÅR TUR TIL Å FYRE OG
KOKE KAFFI OM MÅRRAN. SÅ KOM TUREN TIL OLAI OG JEG HADDE FOR EN
GANG SKYLD SPIKKET STIKKER OG TØRKET KVELDEN FØR.

DETTE NEVNTE JEG FOR OLAI, MEN FELLA HADDE JEG PLASERT SÅ DEN SKULLE
BLI VANSKELIG Å UNNGÅ. JEG LÅ SPENDT Å LYTTET PÅ BEGIVENHETENE I
KJØKKENET PÅFØLGENDE MÅRRA, OG RIKTIG NOK, DA HAN ÅPNET OVNSDØRA
OG SKULLE TA STIKKER SÅ SMALL DET I FELLA OG HAN LA PÅ EN "SVEIS"
(KRAFTUTTRYKK).

HANS SLAPP HELLER IKKE UNNA. JEG EKSPERIMENTERTE LITT MED STRØMMEN
OG FIKK HAM TIL Å HOLDE EI PÆRE MENS JEG MED EN SKARVE LEDNING
SATTE STRØM PÅ. DETTE FRASA LITT I FINGRA HANS OG HAN HIVDE PÆRA
FRA SEG. DETTE VAR UTENOM MIN BEREGNING, MEN UTLØSTE EN
SKRALLENDE LATTERSALVE.

SKREVET AV HJ. NORDLI 1981

Fenstad og Kampå Vel

2170 FENSTAD

Vi har kommet oss gjennom noen mørke høstmåneder, og de fleste av oss ser frem til Jul, og deretter mot lysere tider. Jeg synes det er lettere med januar og februar enn november og desember, -snøen lyser opp, og ungene kan finne på noe utendørs igjen. Uansett, ...-nå gleder vi oss til jul, -til en sosial jul! Vi besøker hverandre, vi lyser opp hjemmene våre med ekstra lys, spiser og slapper av. La oss kose oss skikkelig!

I velet tar vi også juleferie. Det siste møtet før jul har vi den 11. desember. Neste gang vi komme sammen igjen er andre tirsdag i januar.

I høst har vi i velet, både på egen hånd, og sammen med Nordby's Venner diskutert hva vi kan gjøre for å skape engasjement om saker som er av betydning for Fenstad. Som en oppfølging av dette vil vi arrangere et "bygderåd" på nyåret. Vi ønsker at mange fenstadsøkninger møter og sier sin mening. Vi ønsker folk med meningers mot, og folk som ikke har lyst til å si noe, annet enn kanskje til den pratsomme sidemannen som mer enn gjerne formidler budskapet. Alle er velkommen, gammel som ung, kvinne som mann.

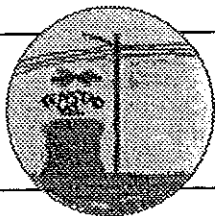
Egentlig bør dere, inbyggerne i Fenstad, sette dagsorden for dette møtet. Send et kort eller ring til en av styremedlemmene i velet, -snakk med oss når dere møter oss. Send en e-mail og fortell oss hva vi bør ta opp på bygderådet, hvilke politikere vi bør invitere osv.

Velet er faktisk en organisasjon som betyr noe. Vi er høringsinstans for bl.a reguleringssaker, og enkelte kommunale støtteordninger betinger at velet står som søkere. For å kunne følge opp slike saker, er vi avhengig av folk som ønsker å engasjere seg i sånt. Kanskje kunne vi sette ned en egen gruppe som jobbet litt med fremtidig utbygging i Fenstad? Er det noen interesserte der ute?

Jeg tenker noen ganger på hvordan det ville vært å flytte til et annet sted -uten å kjenne noen dit du flyttet. Det ville antagelig koste en utrolig mye å skaffe seg innpass i etablerte sosiale relasjoner. Jeg har ikke oversikt, men antar at Fenstad har fått flere nye innbyggere i løpet av 2001. Kanskje føler mange av dem at det er vanskelig å komme i kontakt med oss som bor her fra før? I velet burde vi sammen kunne finne en løsning som satte dørene litt på gap, -gjorde det litt enklere å gli inn i miljøene rundt omkring. Kanskje noen har fått til noe slikt? Hvorfor ikke dele ideen med velet, slik at alle kunne nyte godt av det?

Vi vil forsøke å engasjere oss enda mer i utgivelsen av "Fenstadsøkningen". Denne avisen er utrolig populær, og de fleste man snakker med lurer på når neste utgivelse kommer. Til nå har denne avisen kommet ut til alle husstander i Fenstad, -gratis! Hvem betaler, og hvorfor gjør de det? Jo. utgiverne er entusiaster som nedlegger en masse arbeid i å formidle nyheter og lokalhistoriske glimt til deg og meg. Nyttige og kuriøse ting.

Vi i velet har på inneværende års budsjett avsatt 3000 kroner som støtte til utgivelsen av avisen, og vi håper at vi kan sikre oss at alle husstander fortsatt skal få den. Det kan imidlertid hende at vi som mottar avisen må finne oss i å sponse litt. Sett fra et utgiversystem er det absolutt mest verdifullt dersom flest mulig mottar budskapet. På den annen side koster det å

Fenstad og Kampå Vel

2170 FENSTAD

utgi en såpass omfattende avis til 500-600 husstander. Jeg kunne tenke meg å utfordre foreninger og bedrifter i Fenstad til å bidra med en slant for å sikre utgivelsen av avisen! Det er faktisk flere som leser "Fenstadsøkningen" enn Raumes!!!

De fleste av dere kjenner til at velet jobber med, -veglys, -krakker og oppslagstavler på ulike steder i bygda, og badeplassen oppe ved Merrahølen. Det seneste arrangementet i vår regi var julegrantenningen på Joker'n den 8. desember, hvor vi underholdt og spanderte gløgg og pepperkaker til samtlige. Julenissen kom som sedvanlig på besøk, og delte ut poser til 92 barn! Været tatt i betraktning var det storartet fremmøte. Vi takker dere alle. Vi retter en spesiell takk til Karl Meklenborg for godt samarbeid både arrangementsmessig og økonomisk.

I 2002 vil vi starte opparbeiding av badeplassen ved Mobekkdammen. Denne gamle, kjente badeplassen trenger en oppjustering, og skal dekke badeplassbehovet for søndre del av Fenstad. Planlegging er i full gang, og vi håper å komme i gnag såsnart forholdene tillater! Utpå våren vil vi sikkert be om din hjelp i form av å stille på dugnad.

Vi har dessverre hatt visse problemer med deler av vegbelysningen i høst. Særlig strekningen fra Rolstad til Meisingseth, samt Hovlandvegen har i lengre perioder vært uten lys. Vi beklager dette, men det har vært lignende problemer andre steder i Nes, og ventetiden for å få feilene reparert har vært lang. Velet jobber med å få Statens vegvesen til å overta driftsansvaret for veglysene langs riksvegen. Vi har også sendt inn søknad om nye veglys langs Ålandsvegen fra Fjellhaug til Nordby forsamlingshus og videre Knauserudvegen til Jerpestad skole. I tillegg har vi søkt Statens vegvesen om vegbelysning fra Ihleskolen til Rolstad. Vi ber i søknaden om at de omsøkte strekningene innarbeides i Nes kommunes trafiksikkerhetsplan over prioriterte strekninger for utbygging av veglys. Vi må antagelig være en smule tålmodige, men vi skal love å følge opp både Nes kommune og Statens vegvesen jevnlig.

Her er telefonnummer og e-mailadresser til styremedlemmer i Fenstad og Kampå Vel:

Leder: Mads C. Oppegaard 63 90 42 24	e-mail: mads.oppegaard@c2i.net
Nestleder: Tom E. Johansen 63 90 45 32	e-mail: tom.erik@solfrost.no
Sekretær: Elin Hoem 63 90 46 22.	e-mail:
Kasserer: Kjetil Nilsen 63 90 42 62	e-mail: nilsen.kjetil@c2i.net
Styremedlem: Terje Woldsnes 63 91 17 96	e-mail: terje.woldsnes@bama.no
Varamedlem: Arne Hovland: 63 90 46 77	e-mail: stiania@online.no

(Meldinger om veglys som ikke virker gis til Arne som er velets lyssjef.)

Vi ønsker dere en riktig god og fredfylt jul, og et godt nytt år!

Med hilsen
Fenstad og Kampå Vel
Mads C Oppegaard
leder

Jerpestad Sanitetsforening

Jerpestad Sanitetsforening har til nå i år hatt et aktivt år. Foruten medlemsmøter, er det blitt arrangert sommertur, salg av fastelavnsris, maiblomsten, skrapelodd og avholdt høstbasar.

Til jul vil det bli servert julegrøt på skolen. Ellers i julen og nyttår blir det juletreffester for de yngste og for medlemmer og andre.

Foreningen har også et ønske om det er noen som kan tenke seg å være behjelpelig med kvister til fastelavnsris, så ta kontakt. Dette tas imot med takk.

Jerpestad Sanitetsforening vil ønske alle i kretsen

EN GOD JUL OG ET GODT NYTTÅR.

NORDBYS VENNER.

Vi minner om at det fremdeles er mulig og tegne seg som medlem i Nordbys Venner for de som ennå ikke har gjort det. Benytt giroblanketten som ble sendt med avisa i forrige utgave. Mangler du denne, ta kontakt med redaksjonen. (Arvid 63904392, Sven 63902301 eller Jan 63904419).

Husk og skrive navnet ditt på giroblanketten, ellers blir det en del ekstraarbeid med å finne ut hvem som har betalt.

Vi minner også om at du er garantert å få "Fenstadsøkningen" hjem til deg hvis du er medlem.

Din medlemskontingent vil utelukkende gå til vedlikehold av lokalene.

TILTAKSGRUPPA.

Tiltaksgruppa i Nordby fortjener en takk fra styret for sitt engasjement. Fra julemessa ble det overført kr. 12000.- til vedlikeholdskontoen for lokalet.

Samtidig takker Tiltaksgruppa for alle som ytet sitt bidrag og til alle som besøkte messa.

FENSTAD KIRKE PROGRAM I JULEN

24.12 kl. 1600 Gudstjeneste. Julaften
25.12 kl. 1100 Høymesse. 1. juledag
30.12 kl. 1100 Gudstjeneste
Søndag etter jul.

Fredag 21.12 kl. 1200 er det skole-
Gudstjeneste for Jerpestad skole.

**Redaksjonen takker
FENSTAD og KAMPÅ
VEL for støtten til dette
Julenummeret.**